

Dok.nr: UB.101555-000 Rev:.....

OSLO, 24.08.92

NSB BANEDIVISJONEN
REGION NORD

NORDLANDSBANEN KM 210
RAUHYLLFYLLINGA VED FORMOFOSS
SETNINGSPROBLEMER

BEFARINGSRAPPORT
Gk 4487

Oslo, 24.08.92

NORDLANDSBANEN KM 210.
RAUHYLL-FYLLINGA VED FORMOFOSS.
SETNINGSPROBLEMER.

Befaringsrapport
Gk 4402.

1. BEFARING.

Etter henvendelse fra BrN ved Christoffer Østvik (brev ref. Brn/B/Øvk av 19.05.92), ble det etter avtale foretatt befaring til Rauhyllfyllinga den 16. juli 1992. På befaringen deltok Helge Formo (bm. Grong / BrN) og Bjørn Falstad (NSB Ingeniørtjenesten / BIb).

Hensikten med befaringen var å se nærmere på forholdene og vurdere setningsproblematikken på nytt, med tanke på å finne årsakssammenheng og gi råd om eventuelle tiltak.

2. STEDLIGE FORHOLD.

-Fylling.

Rauhyllfyllinga strekker seg over nærmere 300 m, fra utgangen av fjellskjæring i syd ved km 209.93 (nedlagt planovergang) og frem til jordskjæring i nord ved ca. km 210.2, et stykke syd for første Rauhylla tunnel. Fyllingen er delt i to ved en skrått kryssende terrengrygg ved ca. km 210.0. Det vises til linjekart fra anlegget og blad fra seksjonsboka, se tegningsbilag A1-A2, samt tverrprofiler fra anlegget, bilag B1-B5. Spor, fylling og omgivelser er også vist på fotobilag C1-C5. I følge datering på tverrprofilene er fyllingsarbeidene utført i 1925.

Fyllingen har på det meste en høyde på 9-10 m over opprinnelig terrenget. Dette gjelder på begge de to fyllingsavsnittene. I senere tid er sporet løftet en del,

og fyllingen er utvidet ved påfylling av grus. Denne ligger temmelig løst i fyllingssiden. Ved nordre begrensning av første fyllingsdelen ligger utrangerte tresviller hulter til bulter nedover mot fyllingsfoten, se foto. Nyutlagt grusfylling butter delvis mot denne svillevasen og gir et noe uryddig inntrykk. Svillene er neppe plassert her av stabilitetshensyn. Derimot er det sannsynlig at grusbasketten utenfor fyllingsfot lenger nord er plassert her for å bedre stabiliteten.

-Grunnforhold.

Det er ikke utført grunnundersøkelser på denne fyllingsstrekningen, og man kan derfor ikke si noe definitivt om grunnforholdene. I dalbunnen under sportraseen ligger terrenget på kote ca. 110, dvs. under øvre marine grense for området, og det er derfor mulighet for leiravsetninger. I henhold til notater på anleggsprofilene har linjepartiet i stor utstrekning vært kledd av barskog. Det er beskrevet fast grunn i den første dalbunnen før km 210, og "bløt sandkvabb", antakelig silt/finsand og høyt grunnvann, på midtre del av nordre fyllingsparti. Terrenget nedenfor fyllingen ga inntrykk av å være noe sumpig og myraktig. En del grøfting synes å ha vært foretatt.

Man vet heller ikke med sikkerhet hva selve fyllingen består av, men det er sannsynlig at den hovedsakelig er bygget opp av sprengstein fra nærliggende skjæring og tunnel, bortsett fra senere tids utvidelser med grusmasser. I alle fall er det gjort en anmerkning om steintipp på et av profilene (B3).

-Drenering.

Traseen krysser to bekkeløp. Det søndre er avledet i åpen grøft langs fyllingsfot og ført frem til nordre bekk og stikkrenne ved ca. km 210.13. I følge seksjonsboka er det dobbelt løp i stikkrenna, dim. 2 x 0.8/1.2. Dette var ikke mulig å kontrollere under befaringen pga. mye vann og svilleteidekking foran innløpet. Det vises forøvrig både til tegnings- og fotobilag.

Under befaringen var det stort sett god avrenning i grøfta, bortsett fra enkelte punkter hvor det var noe "kulpete" og lite fall. På ett av disse stedene kunne man se enden av en trespunktvegg som krysser grøfta og forvinner inn i fyllinga/terrenget. Dette kan skimtes på fotobilag C4. Man har ikke klart å finne ut hvorfor denne spunken er rammet, men den har muligens stått der fra anleggets tid.

Grøftesystemet er rehabilert i senere år. I søndre ende er det tatt en grøft fra sporet ved nedlagt planovergang og ned til bekkegrøfta. Nedre del av denne grøfta er imidlertid tørr pga. at vannet stikker ned i grunnen og inn under fyllingen.

3. SETNINGER.

Det har vært setningsproblemer på fyllinga i mange år (antakelig helt fra anleggstiden), og det opplyses at det som følge av setningene må settes opp saktekjøring her flere ganger i året. Det har vært setninger på begge fyllingsavsnitt, men søndre fylling har i senere tid ligget i ro. De største problemene har nå øyensynlig oppstått på fyllingspartiet mot stikkrenna, som antydet på tegningsbilag A1-A2 og fotobilag C1-C2. Det foreligger ingen nøyaktige målinger/opptegnelser over setningenes størrelse eller forløp, men det er opplyst at setningene kan oppstå til forskjellige tider, ikke bare tradisjonelt vår og høst, men også under spesielle forhold vinterstid.

4. SYNPUNKTER PÅ ÅRSAKER.

Det var ikke mulig på befaringsdagen å peke på helt konkrete entydige årsakssammenhenger. Tidspunktet for befaring var i så måte også noe ugunstig ettersom det på denne tid av året er tett vegetasjon som gjør gode iakttagelser vanskelig. Det kan imidlertid være enkelte kritiske sider ved fyllingsanlegget, og det er naturlig å søke etter årsaker her: a) avskjæring av bekke i syd, grøft langs/utenfor fyllingsfot, stikkrenne med mulig tvilsomme innløpsforhold og b) høy fylling og store belastninger på bløt grunn, mulige stabilitetsproblemer, konsoliderings-setninger.

- Ukontrollert vann gjennom linjen.

Når det gjelder tidlige setninger på første fyllingsavsnitt før km 210, er disse mest sannsynlig forårsaket av at vann stikker av fra grøftesystemet og mer eller mindre følger den gamle bekkestraseen gjennom steinfyllingen. I perioder med betydelig vannføring fører dette til erosjon og påfølgende setninger. Kritiske steder her er lekkasjepunktet i nedføringsgrøfta fra linjen og avskjæringspunktet for bekken. Det er her et relativt flatt areal fra grøftesvingen og til steinfyllingen, som lett kan oversvømmes ved store vannføringer (og ved eventuelle oppdemninger nedstrøms).

En tilsvarende årsakssammenheng kan det også være for fyllingspartiet lenger nord, hvor setningene nå er størst. Grøfta langs fyllingsfoten ser imidlertid ut til å være i god stand og ved normal vannføring som på befatingsdagen, er det vanskelig å tenke seg at setninger skulle oppstå pga. vann på avvveis herfra. Det er dessuten temmelig flatt terreng under fyllingen (se anleggsprofilene), og det skal betydelige vannmengder til for at dette skal føre til setningsgivende erosjon. Imidlertid finnes det enkelte tvilsomme punkter hvor grøftefallet er dårlig, hvor grøften ligger tett inntil fyllingsfot og hvor det er tendenser til erosjon langs kanten. Foran stikkrenna står det relativt mye vann. Det er nevnt at det i perioder demmer seg opp mot fyllinga. Hvis så er tilfelle, er muligheter til stede for mye ukontrollert vann gjennom steinmassene og dermed erosjon og setninger.

- Dårlig stabilitet/bæreevne.

Anleggsprofilene indikerer bløt grunn på det fyllingspartiet som nå setter seg mest, og det er en del som taler for at det har vært stabilitetsproblemer og kanskje også grunnbrudd under utleggingen av fyllingen her. Man kan se av bilag B3-B4 at fyllingen er gjort spesiell bred i bunnen, og at det ligger betydelige masser utenfor normalt fyllingsprofil. Sannsynligvis er det slik at opprinnelig sprengsteinsfylling er lagt ut på bløt finkornig grunn uten filter. Vanligvis vil dette medføre setninger i lang tid etterpå hvis grunnen samtidig er vannsyk (høyt grunnvann, poretrykk). Senere belastningsökninger ved ny påfylling vil føre til nye setninger. Dette vil i enda større grad gjøre seg gjeldende hvis grunnen også inneholdet mye organisk materiale (torv/gytje).

Den grusbasketten som i senere tid er lagt utenpå gammel fyllingsfot, er normalt med på å bedre fyllingsstabiliteten, men kan også temporært være med på å øke setningene.

5. SYNPUNKTER PÅ TILTAK.

I samsvar med ovenstående har vi ingen patentløsning for å eliminere setningene, men mener likevel at det vil være hensiktsmessig å gå noe videre med grøfteutbedring oppstrøms fyllingen. Konkret anbefales følgende tiltak:

Drenering:

- Lekkasjepunktet i nedføringsgrøft fra søndre ende

utbedres. Dette kan antakelig gjøres ved å flytte og utdype grøftetraseen noe, eventuelt kan legges tett renne av halvkløvde betongrør.

- Det flate arealet mellom grøftesvingen og fyllingen fylles opp med tette masser av leire/svarttorv slik at oversvømmelse inn i fyllingen unngås. Erosjonsbeskyttelse av stein legges i bekkekanten.

- Grøften nordover mot stikkrenna kan med fordel utdypes og helst (om mulig) flyttes lenger fra fyllingen der den i dag ligger helt inntil fyllingsfoten. Man bør jevne ut fallet slik at avrenningen blir best mulig og samtidig prøve å tette mot fyllingssiden der det ligger åpne steinmasser. Spuntveggen på tvers av grøftetraseen fjernes i nødvendig grad.

- Stikkrenna bør inspiseres når vannføringen blir så liten at dette er mulig. Om nødvendig renskes for å hindre oppdemming.

Stabilitet:

Hvis det er aktuelt med ytterligere fyllingsutvidelser, anbefales først utlagt en grusbanskett utenfor fyllingsfot på nedstrøms side. For å få full effekt av en slik grusbanskett også som filter mot eventuell massetransport/erosjon under fyllingen, bør det masseskiftes noe ned i grunnen utenfor steinfyllingen og dessuten tas en uttrekksgrøft bort fra fyllingen.

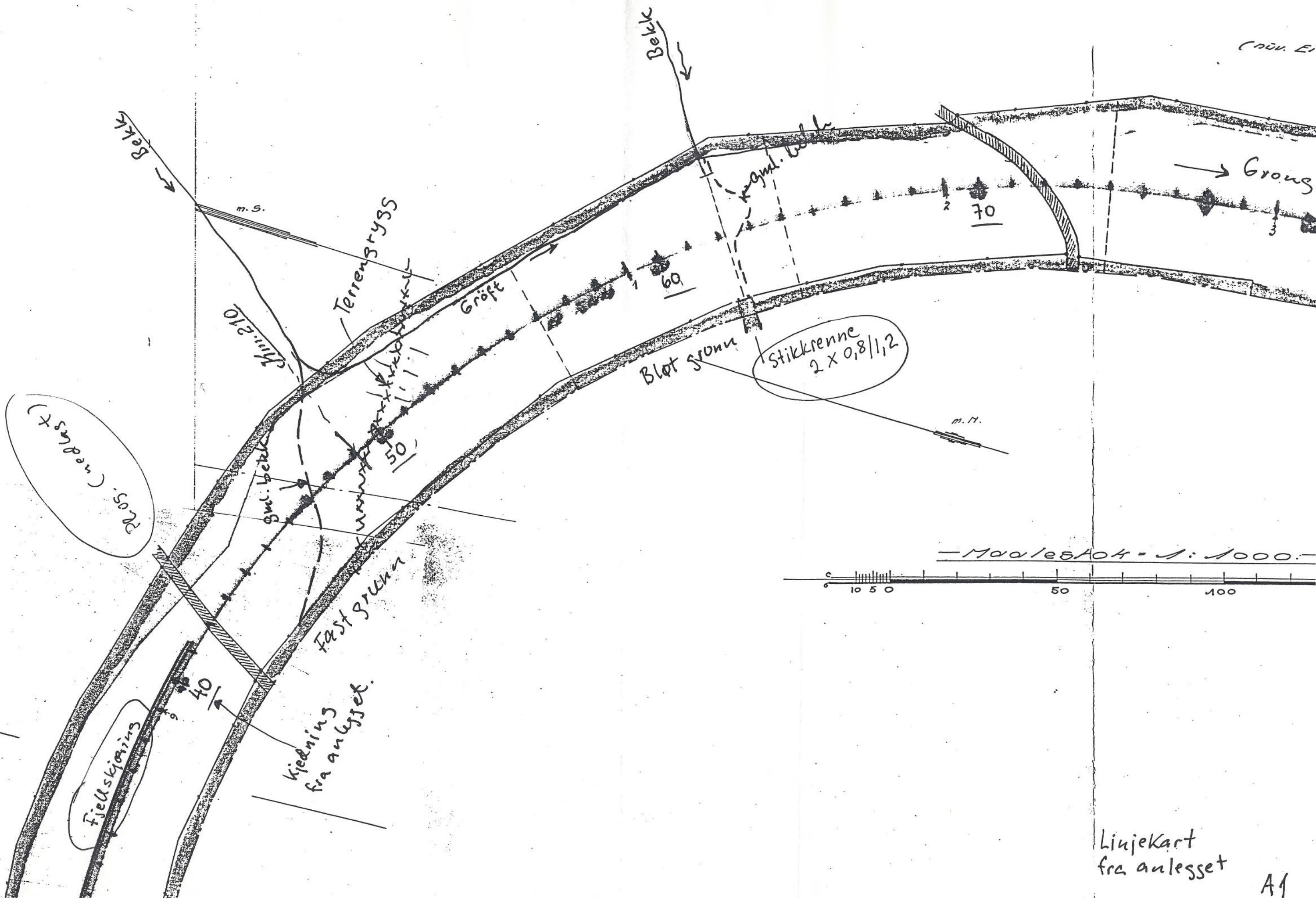
Før eventuelle større utfyllingsarbeider igangsettes, bør det utføres enkle grunnundersøkelser på det antatt dårlige fyllingspartiet slik at banens stabilitet kan vurderes nærmere.

Bjørn Taabstad

BILAG A1-A2

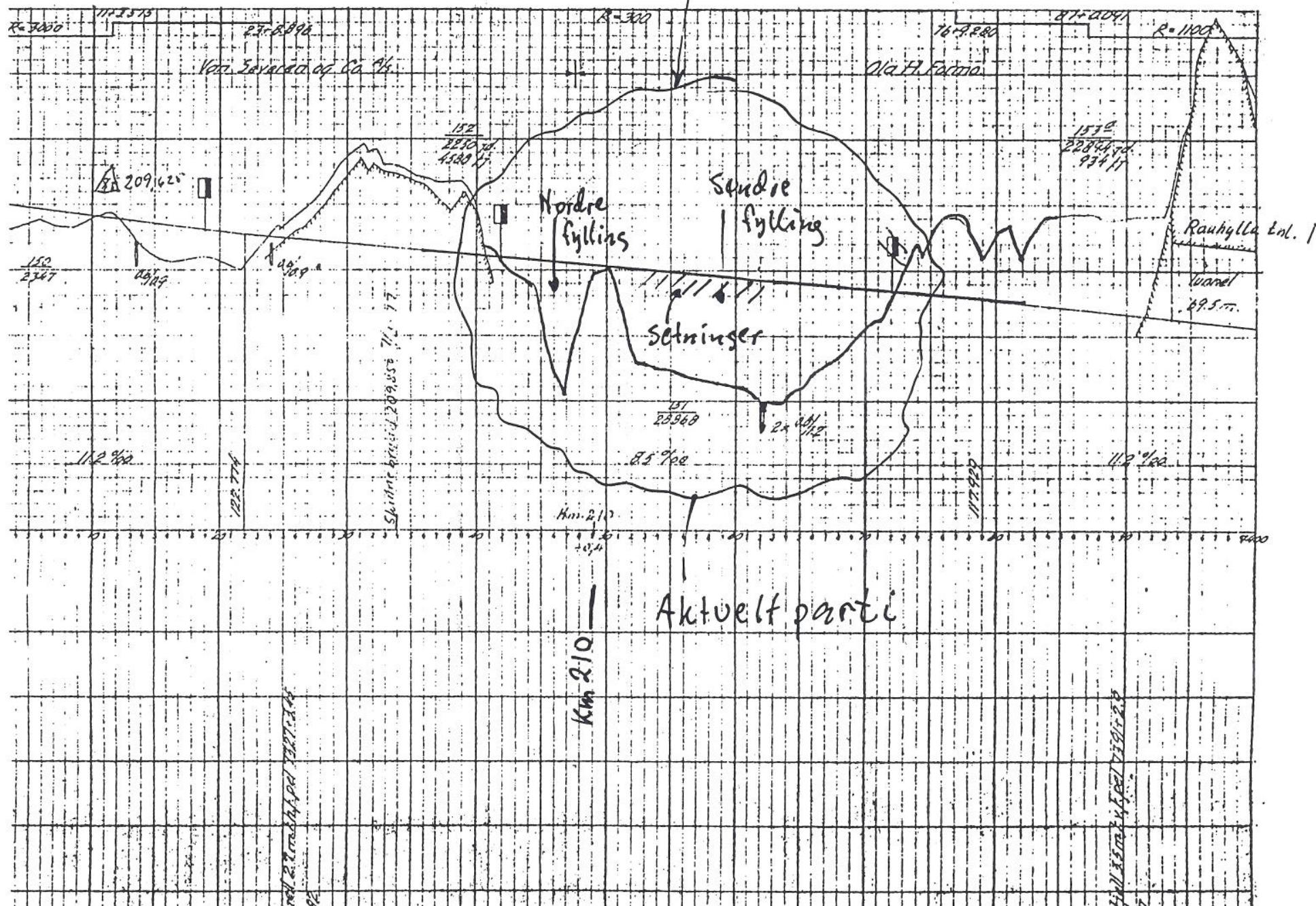
Patient 2225. Horatio. A.

(See. E)

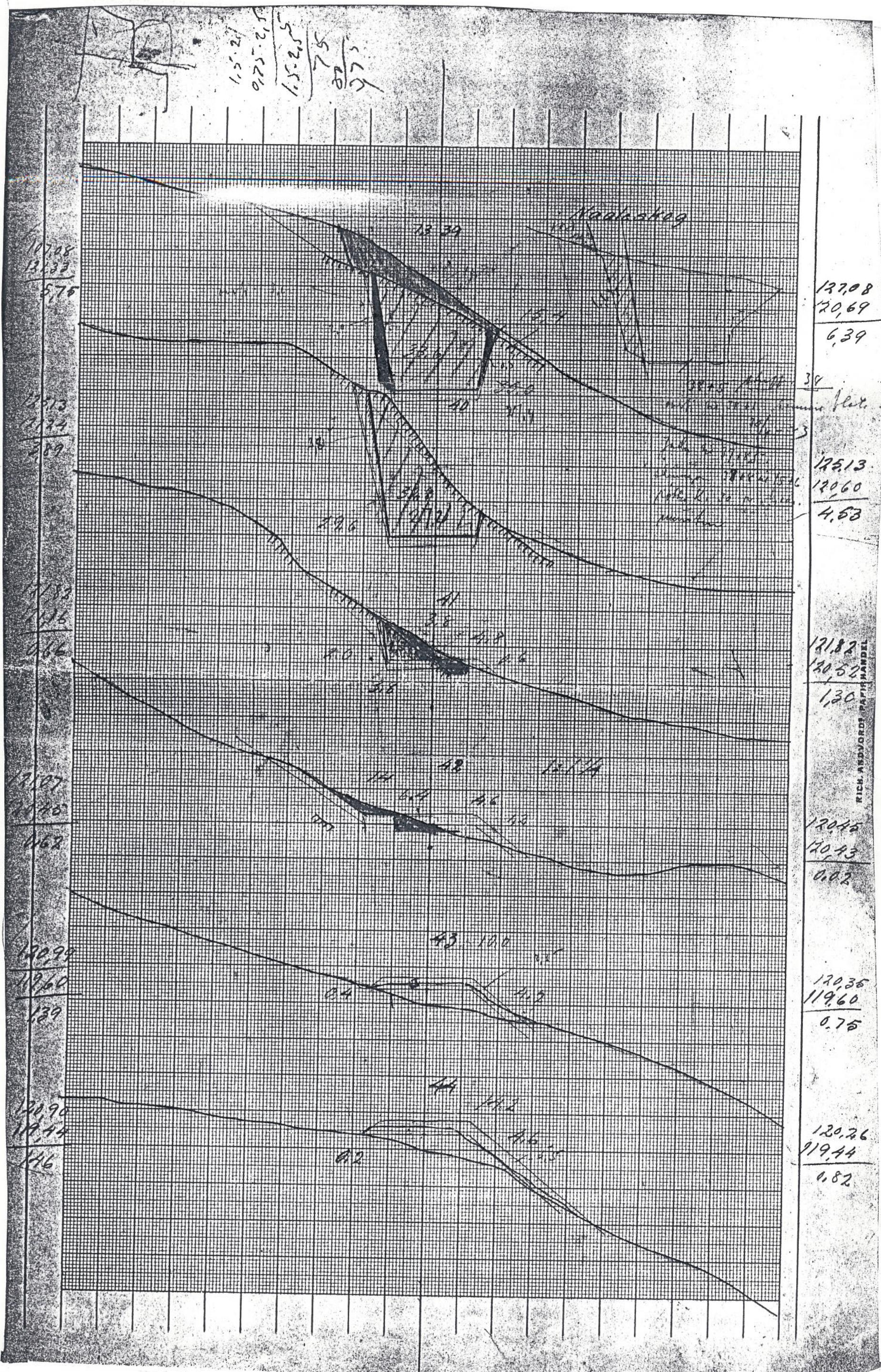

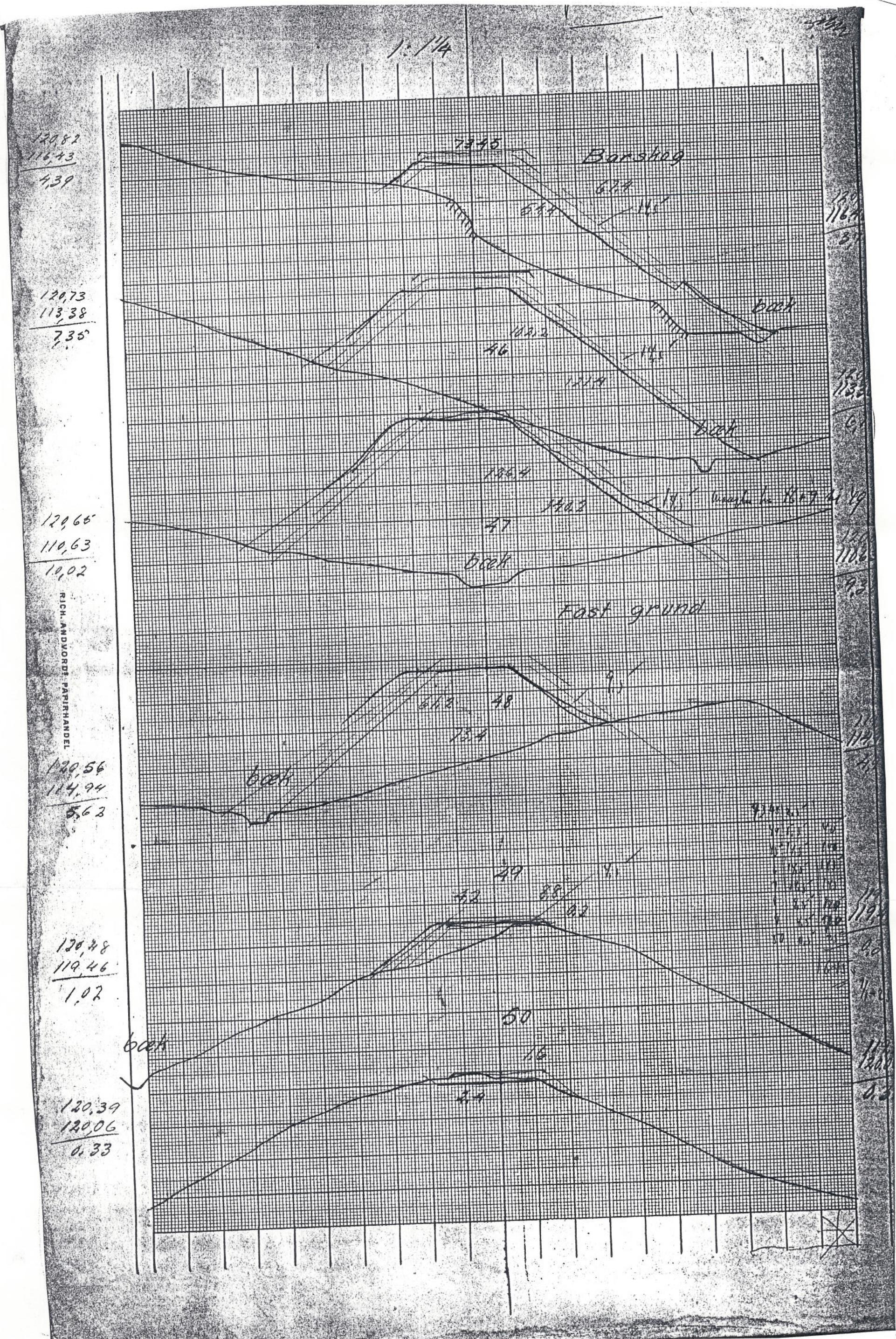
Krasinian 1963

Rauhyllfyllingar

BILAG B1-B6

Profilen av fyllingen i Kat 91-80 P.F.

1:1½

1:1¼

Banskog

2.81
18
13

2.1.22
'391
6.31

2.0.14
2.13
2.01

1.2.05
1.2.62

7.43

1.1.91
1.1.56

7.43

1.1.988
1.1.75
8.13

13.51
17.2
10.8

52
11.0
8.4.0

53
8.6.6
11.2.8

54
10.0
11.4

Rit skap sluttsp
2.0.14

55
10.3.6
11.9.4

56
12.2.1
11.4

1.1.9

1.1.9.67
1.1.8.18
1.4.9

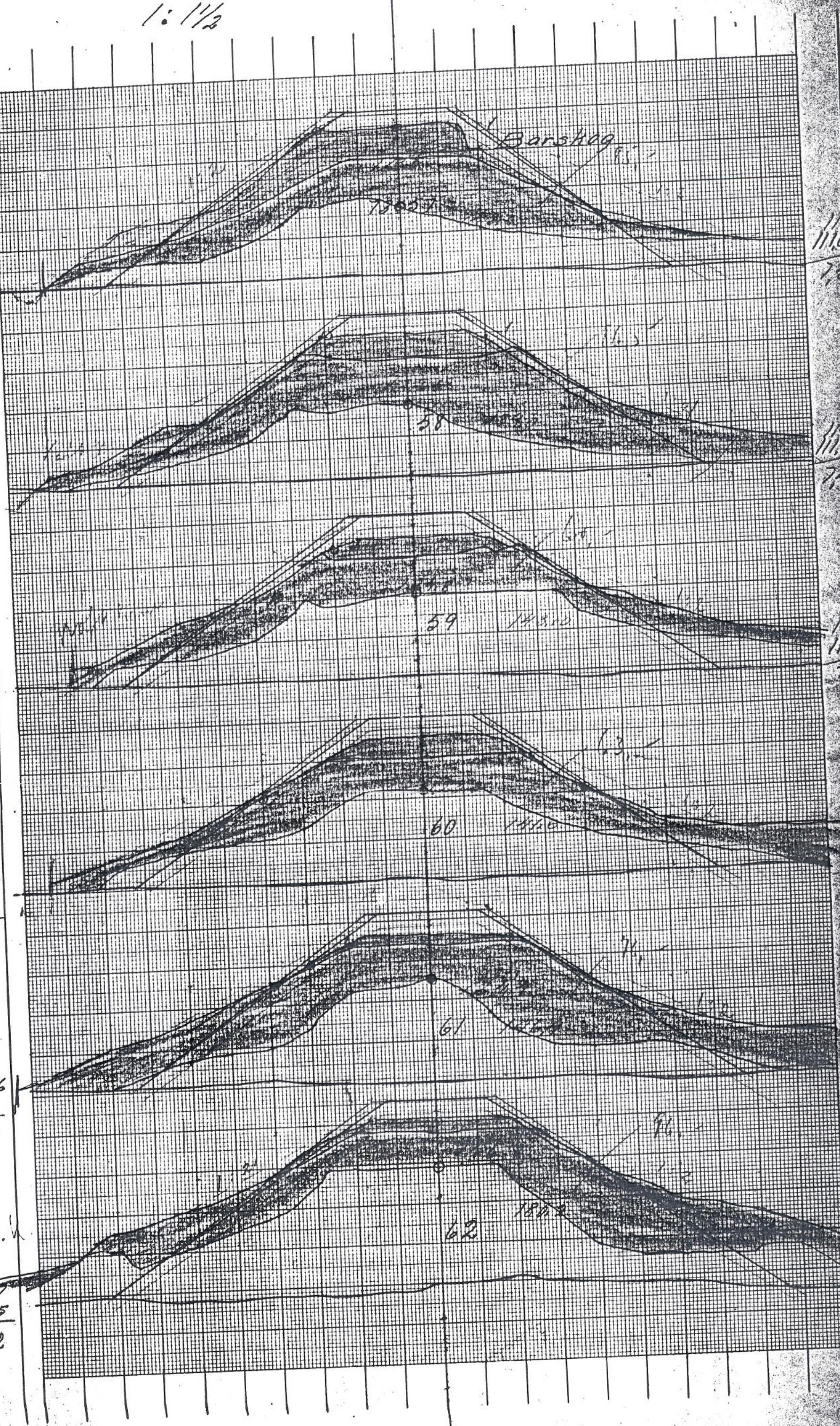
1.1.9.58
1.1.3.91
6.6.7

1.1.9.52
1.1.3.13
6.3.1

1.1.9.53
1.1.3.62
6.3.3

1.1.9.53
1.1.3.55
6.3.5

1.1.9.24
1.1.7.5
7.4.9

1: 1/2

119.80
111.62
8.18

$$\begin{array}{r} 119,71 \\ - 111,60 \\ \hline 8,11 \end{array}$$

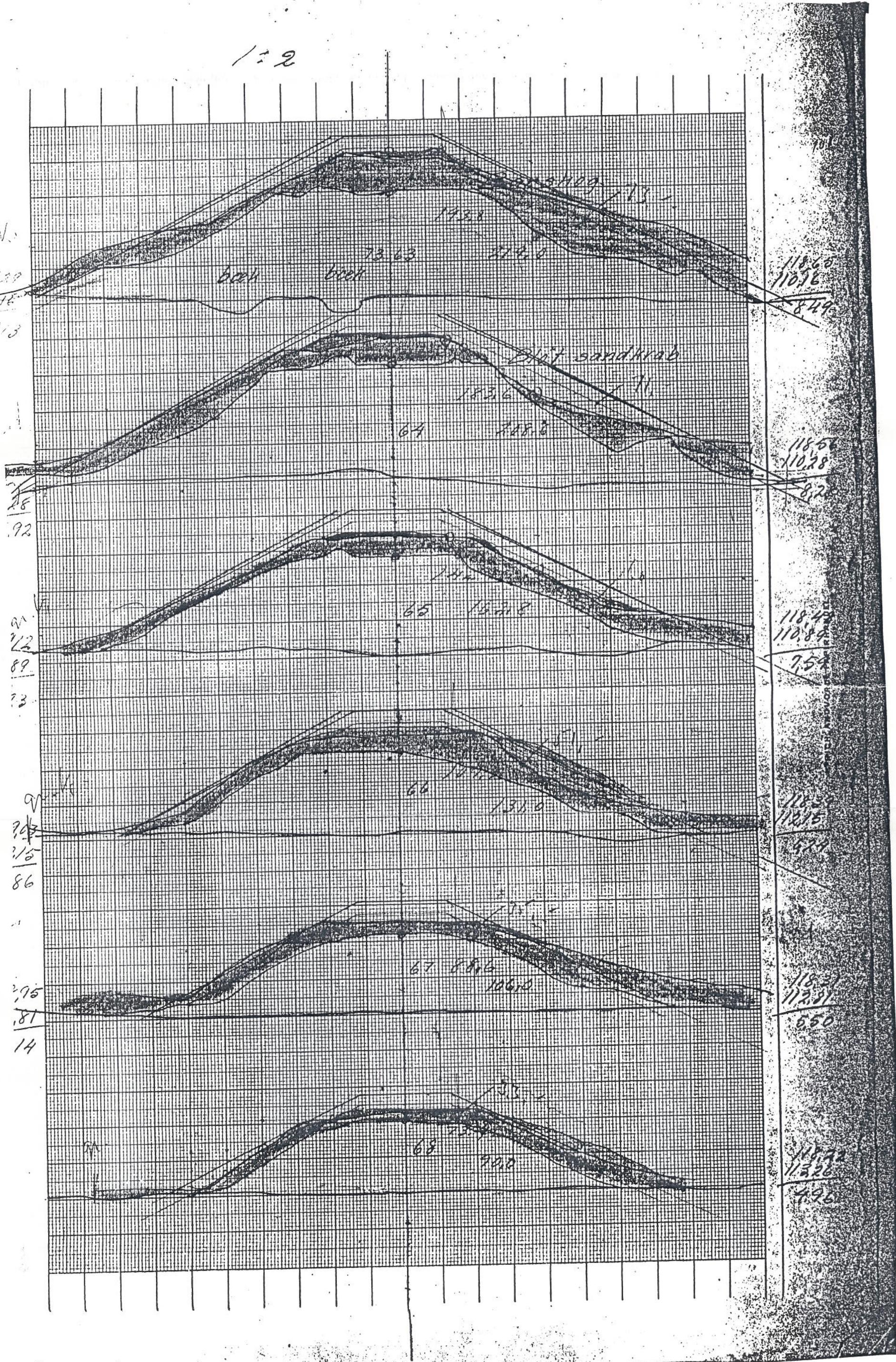
RICH. ANDVORD, PAPIRHANDEL
119.63
111.53
8.10

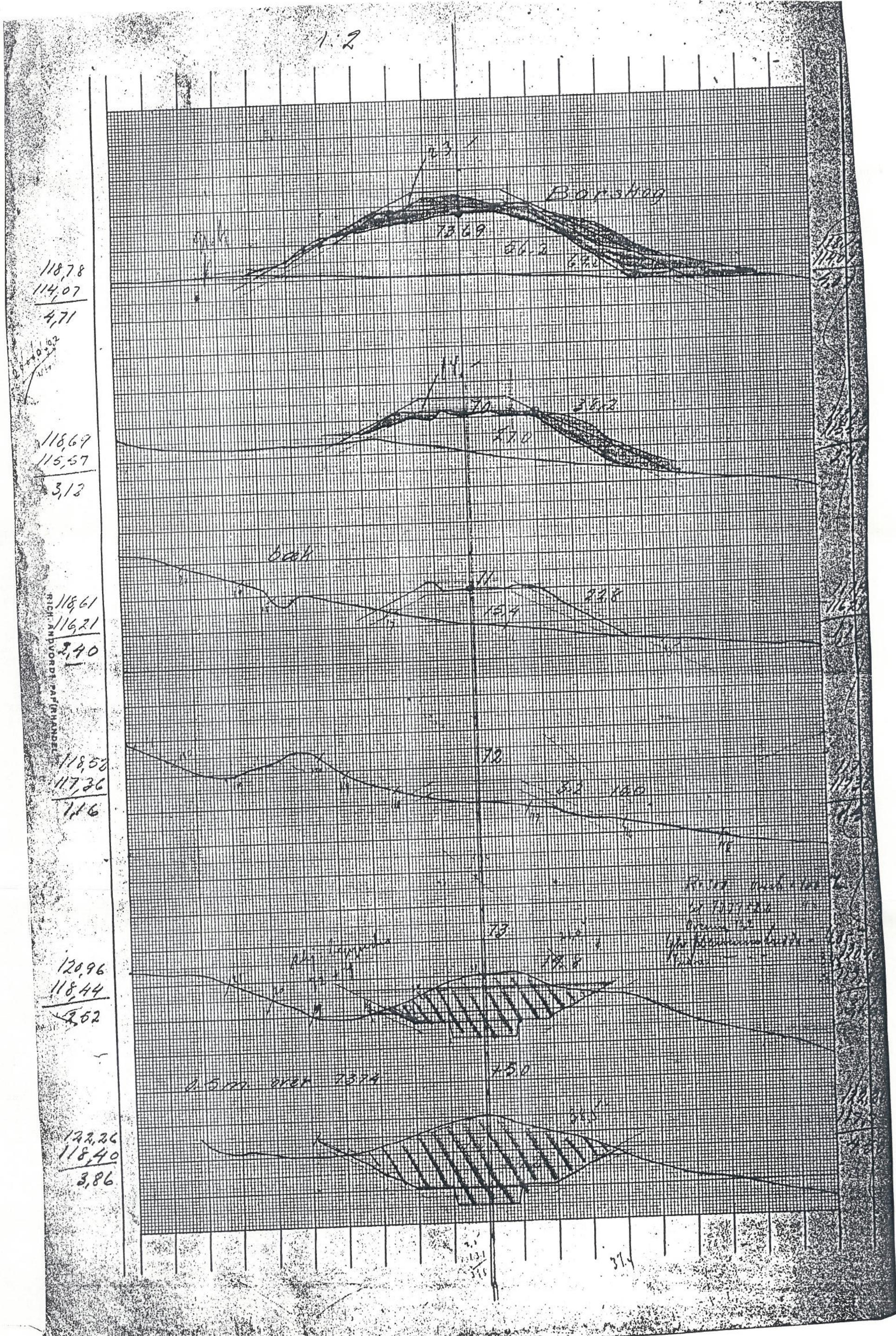
119.54
111.41
8.13

119.46
111.11
8.35

CP
~~119,3~~
110,25
—
919

P.C. 57-62

BILAG C1-C5

N
↓
S

Km 210,-

FYLING - HØYRE SIDE

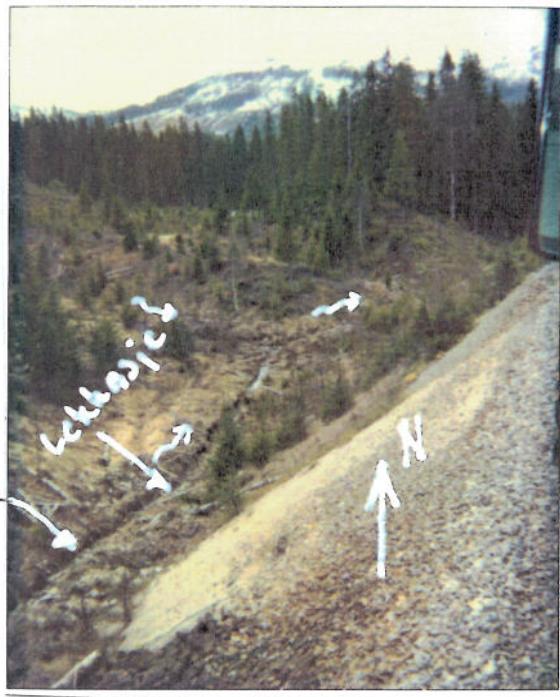
N
↑

Nordl.b km 210 (Grøng)

FYLING - HØYRE SIDE

Fyllingsutvidelse med grus.

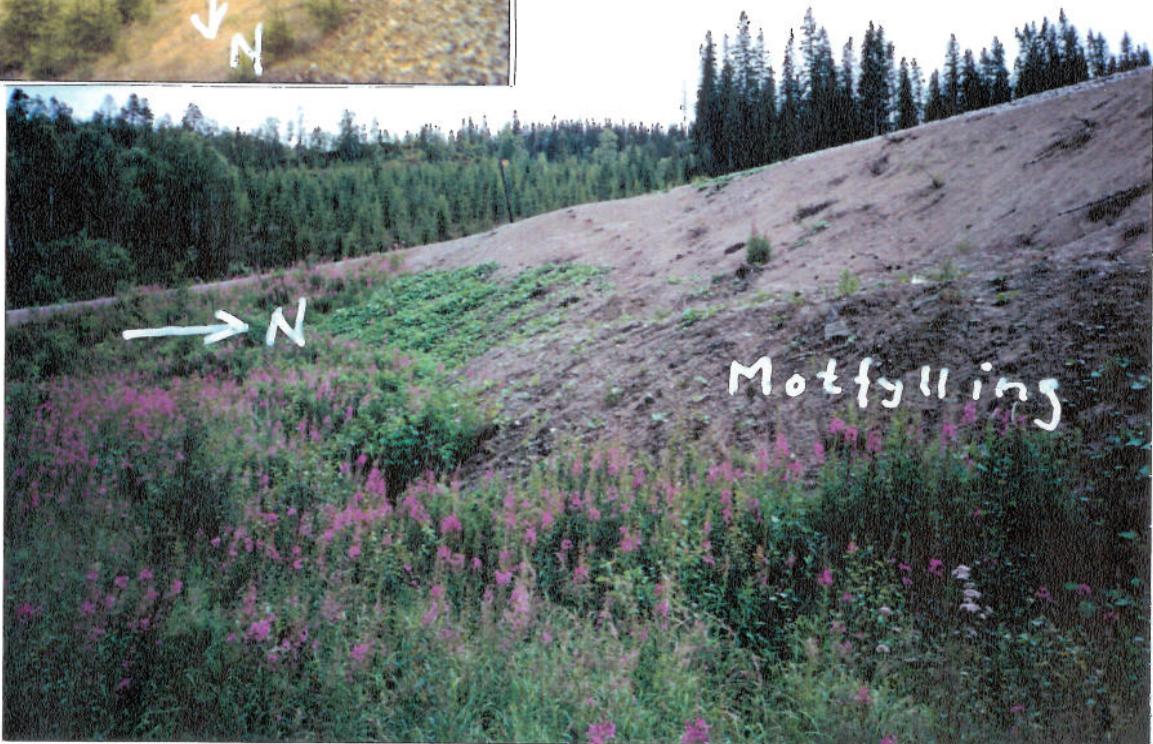
Grøft fra spor / pc

(2)

FYLING - HØYRE SIDE

GRUSFYLING
UTENFOR SETNINGSPARTI

C2

FJELLSKJÆRING i SYD

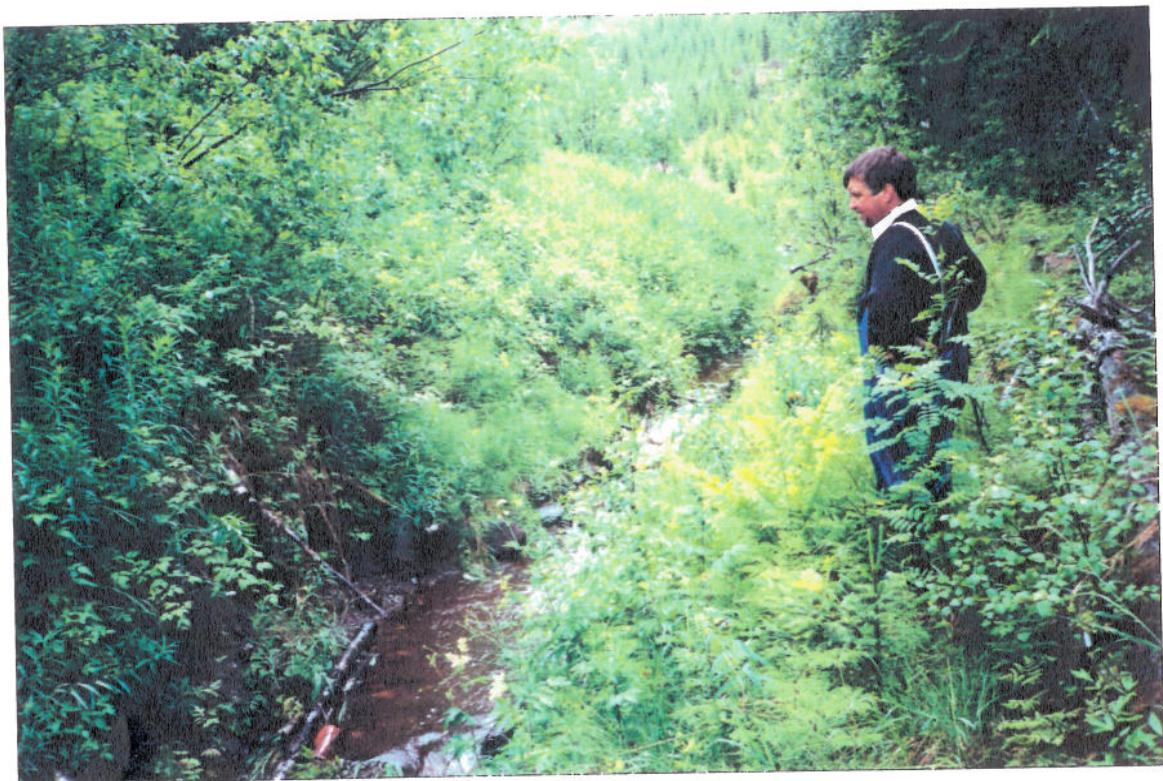
FYLINGSPARTI NORDOVER.

(4)

STIKKRENN
KM 210,13

INNLØP.
MYE VANN.
SVILLEDEKKE.

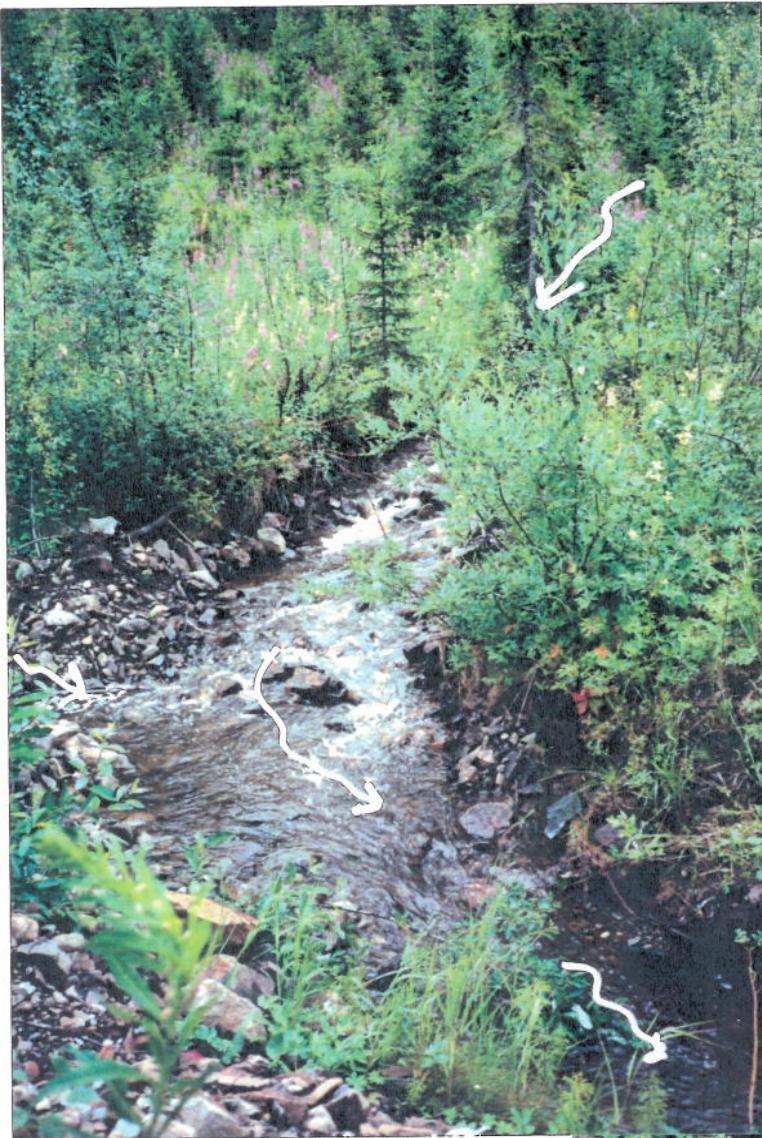

GROFT VED FYLLINGSFOT. (Venstre side)
NOE EROSJON I KANTEN.

C4

(5)

Fyllings på denne siden

BEKK AULEDES i
GROFT NORDOVER

Fylling på denne siden

GROFT VED FYLLINGSFOT

TRESPUNT INNOVER I FYLLING
(TERRENG)

C5